

Opinjoni tal-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni — L-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tibdil fil-klima: lejn l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneru fil-Patt Ekoloġiku Ewropew

(2022/C 270/05)

Relatur: Kata TÜTTŐ (HU/PSE), Membru tal-Assemblea Lokali Ġenerali ta' Budapest, l-Ungerija

RAKKOMANDAZZJONIJIET TA' POLITIKA

IL-KUMITAT EWROPEW TAR-REĠJUNI

1. jafferma mill-ġdid li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri hija valur Ewropew fundamentali, u prinċipju fundamentali tal-Unjoni Ewropea minqax fit-Trattati u rikonoxxut fl-**Artikolu 23 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali** tal-Unjoni Ewropea. **L-Artikolu 8 tat-TFUE** jirrikjedi li l-Unjoni, fl-attivitajiet kollha taghha, għandha tfittex li telimina l-inugwaljanzi bejn in-nisa u l-irġiel, u li tippromovi l-ugwaljanza;
2. ifakkar li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, l-impjeg sigur u adattabbli u l-bilanċ bejn ix-xogħol u l-hajja privata huma affermati mill-ġdid fil-**Prinċipji 2, 5 u 9 tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali** li ġie pproklammat mill-Parlament Ewropew, mill-Kunsill u mill-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017;
3. jirrikonoxxi li l-politiki dwar it-tibdil fil-klima għandhom impatti differenzjati skont il-ġeneru u li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa jehtieg li jiġu promossi għal azzjoni klimatika effettiva⁽¹⁾; f'dan ir-rigward, jenfasizza l-importanza fundamentali li jiġi żgurat li n-nisa jkunu involuti fit-tfassil ta' strateġiji u azzjonijiet ta' rispons għall-kriżijiet għal Ewropa aktar demokratika u inkluziva;

Approċċ abbażi tal-ġeneru għat-tibdil fil-klima

4. jinnota li l-perikli minhabba t-tibdil fil-klima, it-tishin globali, it-telfien tal-bijodiversità u d-degradazzjoni ambjentali għandhom impatt akbar fuq is-sezzjonijiet l-aktar foqra u l-aktar vulnerabbli tal-popolazzjoni fil-pajjiżi tan-Nofsinhar Globali u tal-UE; jindika li t-tibdil fil-klima jinvolvi riskji komposti li jaggravaw id-disparitajiet soċjoekonomiċi li ilhom jeżistu għal żmien twil u l-iżbilanċi eżistenti, bħalma huma dawk relatati man-nuqqas ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri; jishaq, għalhekk, li l-politiki u l-miżuri dwar il-klima li jittraskuraw l-analizi u l-perspettiva tal-ġeneru x'aktarx iżidu l-inugwaljanzi soċjali;
5. jirrikonoxxi li, fil-livell globali, in-nisa u l-bniet huma aktar vulnerabbli għall-konsegwenzi tat-tibdil fil-klima u d-deterjorament fl-ambjent naturali, filwaqt li fl-istess hin huma atturi b'saħħithom li jista' jkollhom rwol ewlieni fit-triq lejn in-newtralità klimatika u fl-adattament għall-impatti tat-tibdil fil-klima; jishaq li, fid-dawl tal-esperjenzi u l-perspettivi speċifiċi tagħhom, l-irġiel u n-nisa spiss jista' jkollhom hsieb innovattiv komplementari u ideat kreattivi, u li l-integrazzjoni tal-analizijiet tal-ġeneru fil-politika dwar il-klima u r-rikonixximent ta' identitajiet differenti tal-ġeneru jwessgħu l-applikazzjoni tagħha fis-soċjetà kollha kemm hi; Għaldaqstant, japprova d-Dikjarazzjoni Kongunta ppubblikata mill-Gvern Skoċċiż u l-entità UN Women fil-COP26 li titlob li r-rwol tan-nisa u l-bniet jiġi avvanzat fl-indirizzar tat-tibdil fil-klima⁽²⁾;
6. iqis li għandu jsir iżjed fil-qasam tat-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa fir-rigward tat-tibdil fil-klima; dan għandu jsir billi jittejbu l-edukazzjoni u s-sensibilizzazzjoni tagħhom dwar teknoloġiji, miżuri u azzjonijiet relatati mal-klima u billi jiġi promoss ir-rwol tagħhom fil-proċessi tat-tehid ta' deċizzjonijiet relatati ma' dawn l-oqsma;

⁽¹⁾ Konkluzjonijiet tal-Kunsill — Thejijiet għal-laqqhat tal-Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) (Glasgow, 31 ta' Ottubru – 12 ta' Novembru 2021).

⁽²⁾ <https://www.gov.scot/publications/glasgow-womens-leadership-statement-gender-equality-climate-change/>

7. jenfasizza li hemm rabtiet importanti bejn il-ġeneru, it-tibdil fil-klima u sfidi ambjentali oħra; jindika li n-nisa u l-irġiel probabbilment jiġu affettwati b'mod differenti mill-impatti tat-tibdil fil-klima, skont iċ-ċirkostanzi speċifiċi tal-hajja tagħhom u kapaċitajiet differenti għall-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima fil-livell individwali, għandhom perċezzjonijiet differenti tal-għażliet għall-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u attitudnijiet differenti dwarhom, u huma affettwati b'mod differenti mill-impatti soċjoekonomiċi tal-politika dwar il-klima; jemmen li n-nisa u l-bniet jistgħu jaġixxu bhala xpruni tat-tibdil fl-imġiba;

L-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneru

8. jishaq li l-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri, mifhuma bhala l-integrazzjoni ta' perspettiva tal-ġeneri fit-thejija, it-tfassil, l-implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-politiki, il-miżuri regolatorji u l-programmi ta' nfiq, hija għodda utli biex l-ugwaljanza bejn il-ġeneri titmexxa 'l quddiem, u jiddeplora l-użu hażin tagħha;

9. jinnota li filwaqt li l-Istrategija dwar l-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri 2020-2025 ⁽³⁾ tirrikonoxxi li l-politiki u l-programmi fl-ambitu tal-Patt Ekoloġiku Ewropew jista' jkollhom impatt fuq in-nisa b'mod differenti mill-irġiel, l-integrazzjoni mħabbra tal-perspettiva tal-ġeneru fl-inizjattivi ewlenin kollha tal-Kummissjoni mhijiex esplicita ⁽⁴⁾; jirreferi għar-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew, li "[t]jenfasizza l-hteġa ta' perspettiva ta' ugwaljanza bejn is-sessi fl-azzjonijiet u l-għanijiet fil-Patt Ekoloġiku, inklużi azzjonijiet ta' integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi u azzjonijiet sensitivi għal kwistjonijiet ta' ġeneru" ⁽⁵⁾;

10. jenfasizza li l-valutazzjonijiet tal-impatt fir-rigward tal-ġeneri huma element ewleni tas-sett ta' għodod tal-UE għall-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri, li mhumiex żviluppati bis-siġh, peress li l-ġbir u l-użu ta' data, statistika u informazzjoni diżaggregati skont il-ġeneru u intersezzjonali huma ta' spiss neqsin; jistieden lill-Kummissjoni tapplika l-Gwida tal-EIGE dwar il-Valutazzjoni tal-Impatt fir-rigward tal-Ġeneri ⁽⁶⁾; jishaq li d-data miġbura madwar l-Istati Membri tal-UE għandha tinkludi indikaturi tal-ġeneru aktar komprensivi mingħajr ma żżid il-piż amministrattiv fuq l-awtoritajiet lokali u reġjonali;

11. jilqa' l-holqien ta' Task Force għall-Ugwaljanza ⁽⁷⁾ biex tiżgura l-integrazzjoni tal-ugwaljanza, inklużi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-diversità tal-ġeneru, fil-politiki kollha tal-UE, mit-tfassil sal-implimentazzjoni tagħhom u jappella lill-UE biex tiffacilita l-iskambju tal-aħjar Prattiki fost l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali, u b'hekk tevita approċċ minn fuq għal isfel;

12. jafferma li l-partecipazzjoni tan-nisa fit-tehdid tad-deċiżjonijiet dwar it-tibdil fil-klima hija fattur importanti iehor għal politiki u programmi dwar it-tibdil fil-klima li huma aktar sensitivi għal kwistjonijiet dwar il-ġeneru u effiċjenti; jitlob li l-partecipazzjoni tan-nisa tingħata spinta f'azzjonijiet madwar l-istituzzjonijiet tal-UE, il-korpi tal-gvernijiet u l-awtoritajiet pubbliċi fil-livelli kollha ta' governanza; jistieden lill-Kunsill biex jiżblokka d-Direttiva "Nisa fuq il-Bordijiet" ⁽⁸⁾;

13. jishaq li l-irkupru mill-pandemija huwa opportunità biex tinbena normalità ġdida u biex ir-riżorsi jiġu diretti mill-ġdid lejn soċjetà newtrali għall-klima u bbilancjata bejn il-ġeneri; jinkoraġġixxi l-użu ta' għodod għall-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri biex jiġu implimentati l-Pjani għall-Irkupru u r-Reżiljenza, minhabba li dawn għandhom ikunu l-bażi mhux biss għall-irkupru iżda għal soċjetà sostenibbli, ġusta u ugwali;

⁽³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0152&from=MT>

⁽⁴⁾ Il-Patt Ekoloġiku Ewropew (COM(2019) 640 final), il-Pjan dwar il-Mira Klimatika għall-2030 (COM(2020) 562 final) u l-qafas dwar il-klima u l-enerġija (COM(2014) 15 final); Pjaneta Nadifa għal Kulhadd (COM(2018) 773 final) ma jagħmlu l-ebda referenza għall-ġeneru; Il-Programm ta' Azzjoni Ambjentali (1386/2014/UE) jagħmel referenza waħda għan-nisa tqal bhala grupp vulnerabbli. Dan minkejja l-fatt li l-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri hija obbligu tat-Trattat; li qafas għall-politika tal-UE dwar l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri huwa stabbilit fl-Istrategija għall-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri (COM(2020) 152) u li l-UE hija impenjata għall-SDGs (2015) u għall-Pjan ta' Azzjoni tal-UNFCCC dwar il-Ġeneru (2019). <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jcms.13082>

⁽⁵⁾ ĠU C 270, 7.7.2021, p. 2.

⁽⁶⁾ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/gender-impact-assessment/guide-gender-impact-assessment>

⁽⁷⁾ Unjoni ta' ugwaljanza: l-ewwel sena ta' azzjonijiet u kisbiet | Kummissjoni Ewropea (europa.eu) (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽⁸⁾ Dan għandu jiżgura li mill-inqas 40 % tal-membri fuq bordijiet ta' kumpaniji mhux eżekuttivi jkunu nisa.

14. jitlob riċerka msahha sabiex jiġu identifikati l-ostakli għall-partecipazzjoni fit-tehdid tad-deċiżjonijiet, kif ukoll biex jiġi esplorat kif l-istereotipi tal-ġeneri jaffettwaw il-konsum u l-istil tal-ħajja tan-nies; jinkoraġġixxi l-użu ta' mudelli bħall-GAMMA (Metodu ta' Valutazzjoni tal-Ġeneru għall-Mitigazzjoni u l-Adattament) sabiex tinkiseb data aħjar;

15. iqis li approċċ sensitiv għall-ġeneru jista' jwieġeb aħjar għall-ħtiġijiet u l-kapaċitajiet taċ-ċittadini kollha. L-awtoritajiet lokali u reġjonali huma fl-aħjar pożizzjoni biex jintegraw il-kwistjonijiet soċjali mal-ażżjoni klimatika, peress li huma l-eqreb livell ta' gvern għan-nies u għandhom rwol ewlieni fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni; jenfasizza li l-partecipazzjoni tan-nisa trid tiġi promossa fil-livelli istituzzjonali kollha, u l-UE għandha tkun l-ewwel waħda;

16. jitlob li l-Patt Klimatiku Ewropew jirrifletti dan l-approċċ abbażi tal-ġeneru biex jinfluwenza l-ażżjoni u l-politiki dwar il-klima, permezz tal-inkluzjoni ta' attivitajiet ta' outreach speċifiċi ffokati fuq is-sensibilizzazzjoni, l-edukazzjoni u l-kondiviżjoni tal-għarfien dwar il-perspettivi tal-ġeneru;

17. jissottolinja l-importanza tal-kooperazzjoni bejn il-partijiet fost l-NGOs relatati mal-ġeneru u mal-ambjent, l-organizzazzjonijiet ċivili, u tal-holqien ta' kampanja ta' għarfien u programmi ta' tahrig komuni;

L-impjegji ekoloġiċi

18. jilqa' l-fatt li rkupru ekoloġiku, diġitali u inkluziv se jipprovdi opportunitajiet għal impjegji ġodda jew biex in-nisa qiegħda fit-tul jiġu integrati mill-ġdid fl-ekonomija diġitali; isostni li t-triq lejn ekonomija sostenibbli u b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju se tippermetti l-inkluzjoni ta' perspettiva tal-ġeneru biex tiġi evitata l-perpetrazzjoni tal-inugwaljanzi eżistenti;

19. jišhaq li l-kontribut tan-nisa f'attivitajiet ekonomiċi ekoloġiċi huwa essenzjali biex jinkiseb żvilupp sostenibbli ekwu, u dan għandu jidher u jkun apprezzat; in-nisa u l-bniet jistgħu jibbenefikaw ukoll mill-opportunitajiet fil-qasam tal-intraprenditorija ekoloġika u jsiru impjegaturi ekoloġiċi pjuttost milli impjegati, sakemm dan ma johloqx insigurtà tal-impjegji għall-impjegati li jiġu mġieghla jaħdmu għal rashom;

20. jirrikonoxxi li t-teknoloġija se jkollha rwol aktar importanti f'ħajjtna kollha u li huwa kritiku li s-settur tat-teknoloġija għandu jixbah lis-soċjetà li jaqdi; jitlob li jiġu stabbiliti u appoġġjati finanzjarjament programmi speċjalizzati ta' tahrig dwar l-għarfien diġitali u teknoloġiku għan-nisa u l-bniet, bħala opportunità ewlenija biex tithaffef l-innovazzjoni fil-qasam tat-tranzizzjoni tal-klima u l-enerġija, billi jissahhu l-kwoti tal-ġeneru f'dawn is-setturi u jiġi żgurat aċċess ugwali għal opportunitajiet professjonali⁽⁹⁾;

21. jistieden lill-Kummissjoni u lill-Istati Membri jinkorporaw l-ugwaljanza bejn il-ġeneri bħala element importanti tat-tranzizzjoni diġitali, jinkludu l-perspettiva tal-ġeneru fl-iżvilupp ta' politiki ta' edukazzjoni diġitali, jippromovu skemi ta' mentoraġġ li jixhtu dawl fuq in-nisa fl-ICT bħala mudell eżemplari, jeliminaw il-preġudizzju diskriminatorju konxju u mhux konxju tal-ġeneru mill-algoritmi, jipprevjenu l-vjolenza ċibernetika, bl-użu tal-isforzi u l-programmi tal-Erasmus+, isahhu l-kuncett ta' approċċ ta' tagħlim tul il-ħajja fl-edukazzjoni tal-adulti, b'mod partikolari fiż-żoni remoti, u jimpedixxi l-eskluzjoni diġitali;

22. iqis li t-telexogħol għandu l-potenzjal li jwassal għal bilanċ aħjar bejn ix-xogħol u l-ħajja privata, speċjalment għan-nisa, dment li l-familji jkollhom aċċess għal indukrar tat-tfal affordabbli u ta' kwalità għolja matul il-ħinijiet kollha tax-xogħol, inkluzi attivitajiet ta' divertiment għal tfal akbar fl-età, u dment li tingħata attenzjoni partikolari lill-esponent akbar tan-nisa għall-vjolenza domestika⁽¹⁰⁾; jišhaq fuq l-importanza li l-ksib tal-iżjed hardware teknoloġiku reċenti u l-Internet b'veloċità għolja għat-telexogħol isiru bi spiża affordabbli, u li jitkabbar il-programm WiFi4EU għal żoni remoti; iħeġġeġ li jithaffef il-pass tal-implimentazzjoni ambizzjuża tad-Direttiva dwar il-Bilanċ bejn ix-Xogħol u l-ħajja privata tal-2019;

⁽⁹⁾ Eżempji ta' suċċess: Nisa u Bniet fil-Forum STEM, Girls Go Circular (eit.girlsgocirkolari.eu); il-holqien tat-tabella ta' valutazzjoni tan-Nisa fl-Ekonomija Diġitali bħala parti integrali mill-Indiċi tal-Ekonomija u s-Soċjetà Diġitali (DESI).

⁽¹⁰⁾ <https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/in-focus-gender-equality-in-covid-19-response/violence-against-women-during-covid-19>

Trasport u mobbiltà pubbliċi sostenibbli

23. jenfasizza li t-tfassil u l-ippjanar tas-sistemi tat-trasport fil-bliet għandhom iqisu aktar l-iżbilanċ bejn il-ġeneri, peress li n-nisa għandhom it-tendenza li jużaw it-trasport pubbliku aktar ta' spiss; jishaq li s-sikurezza u s-sens ta' sigurtà huma punti ewlenin li għandhom jittejbu; ix-xejriet tal-mobbiltà (inklużi l-iskedi) u d-deċiżjonijiet dwar il-konvenjenza tar-rotot jehtieg li jikkunsidraw l-użijiet differenti skont il-ġeneru (aktar vjaġġar għall-irġiel u vjaġġi iqsar u b'diversi waqfiet għan-nisa), kif ukoll id-diviżjoni tar-rwoli fis-suq tax-xogħol u fl-ekonomija tal-kura; jishaq li l-kapaċità fis-siġhat kwieti, l-affidabbiltà u l-flessibbiltà tas-servizzi tat-trasport pubbliku jehtieg li jakkomodaw ahjar ix-xejriet ta' mobbiltà ta' persuni ta' kull ġeneru u età, filwaqt li jitqies li kull municiplità, reġjun u pajjiż għandhom jorganizzaw is-servizzi tat-trasport pubbliku tagħhom abbażi tal-htigijiet u r-realtajiet differenti, kemm fl-ambjent urban kif ukoll f'dak rurali;

24. jemmen li inizjattivi sempliċi, kosteffettivi u replikabbli bħall-permess lill-karozzi tal-linja ta' billejl jieqfu fuq talba jew il-provvista ta' korsiji għar-roti jew passaġġi pedonali li jkunu mdawla sew u separati kompletament mit-traffiku jistgħu jikkontribwixxu għal mobbiltà aktar sostenibbli, sikura u inkluziva;

25. jemmen li inizjattivi bħan-Nisa fit-Trasport – Pjattaforma tal-UE għall-bidla jistgħu jgħinu biex jissahhah l-impjeg tan-nisa fis-settur tat-trasport u jipprovdu forum tajjeb għall-iskambju tal-ahjar Prattiki, u jitlob segwitu permezz tal-ambaxxaturi tad-diversità fit-trasport;

26. ihegġeg lill-Kummissjoni tippjana kif tghaqqad il-bliet ma' zoni remoti, kif ukoll kif tiżgura l-aċċessibbiltà u l-konnettività, u użu akbar ta' vetturi nodfa, ferroviji u karozzi tal-linja elettrici-ibridi għal distanzi itwal; jemmen f'soluzzjonijiet diġitali għal rotot ta' biljetti fuq applikazzjonijiet differenti; jirrikonoxxi l-isforzi tal-Aġenda Urbana l-għdida tal-UE;

Faqar enerġetiku

27. jinsab imhasseb hafna dwar iż-żieda qawwija fil-prezzijiet tal-elettriku u tal-gass tant li telgħu għall-oghla livell tagħhom f'dawn l-ahhar deċenni fl-Istati Membri kollha, sitwazzjoni li titfa' hafna nisa u rġiel fil-faqar enerġetiku u tal-mobiltà; jitlob lill-UE tiehu kontromizuri fit-tul, u tinvestiga wkoll għalfejn hemm zieda fil-prezzijiet tal-enerġija;

28. jirrikonoxxi li l-faqar enerġetiku jaffettwa lin-nisa b'mod sproporzjonat minhabba inugwaljanzi strutturali fid-distribuzzjoni tal-introjtu, l-istatus soċjoekonomiku tagħhom u d-differenza bejn il-kura tal-ġeneri;

29. jiġbed l-attenzjoni għar-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew⁽¹⁾ li titlob lill-UE tinkludi dimensjoni tal-ġeneru fil-politiki u l-programmi kollha tagħha dwar l-enerġija li jiffukaw speċjalment fuq in-nisa u l-bniet li qed jiffaccjaw il-faqar, l-eskluzjoni soċjali u l-marginalizzazzjoni;

30. ihegġeg liċ-Ċentru ta' Konsulenza tal-UE għall-Faqar Enerġetiku (EPAH) biex japplika perspettiva tal-ġeneru fl-indikaturi tiegħu u meta juża u jiġbor id-data;

31. itenni li l-faqar enerġetiku huwa sfida soċjetali ewlenija, b'konsegwenzi soċjali, ekonomiċi u ambjentali li jridu jiġu indirizzati b'mod urġenti fil-livelli kollha ta' governanza; jenfasizza, għaldaqstant, li l-għieda kontra l-faqar enerġetiku tirrikjedi l-użu ta' diversi strumenti ta' politika pubblika li jqisu kemm l-effiċjenza enerġetika kif ukoll il-kwistjonijiet ta' protezzjoni soċjali;

32. jilqa' inizjattivi bħall-Pjattaforma għall-Bidla u l-Prezz tan-Nisa fl-Enerġija bħala mezz ta' promozzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-proposta tal-Fond Soċjali għall-Klima biex jiġu kkompensati l-impatti zbilanċjati mil-lat soċjoekonomiku tal-estensjoni tal-ETS għat-trasport u l-bini, li ssemmi l-htieġa li jitqiesu l-perspettivi tan-nisa; jishaq fuq il-htieġa li l-implimentazzjoni tal-Fond Soċjali għall-Klima u tal-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta jkunu ggwidati minn approċċi sensitivi għall-ġeneru; jilqa' t-tneđija li ġejja tal-Pjattaforma għall-Ugwaljanza għas-Settur tal-Enerġija mid-Direttorat Ġenerali tal-Kummissjoni għall-Enerġija;

⁽¹⁾ ĠU C 76, 28.2.2018, p. 93.

Baġitjar skont il-ġeneru

33. ifakkar li *l-ibbaġitjar skont il-ġeneru* jfisser l-integrazzjoni tal-process baġitarju kollu skont il-ġeneru bil-għan li tiġi inkorporata perspettiva tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri fid-deċiżjonijiet kollha dwar id-dhul u l-infiq;

34. jirrikonoxxi bi thassib il-konkluzjonijiet ta' żewġ studji recenti mwettqa mill-Parlament Ewropew fl-2015 u fl-2017, li jenfasizzaw l-applikazzjoni insuffiċjenti tal-ibbaġitjar skont il-ġeneru fil-prattika u n-nuqqas ta' progress f'termini ta' bbaġitjar skont il-ġeneru bejn l-2015 u l-2017 ⁽¹²⁾;

35. huwa mħasseb dwar il-fatt li l-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri ma tidhirx fost il-11-il kriterju ta' valutazzjoni stabbiliti fir-Regolament dwar il-Facilità ta' Reżiljenza; b'mod aktar ġenerali, il-Qorti Ewropea tal-Awdituri ⁽¹³⁾ tqis li l-baġit tal-UE ma jintegrax il-perspettiva tal-ġeneru, peress li elementi ewlenin, bħall-analiżi tal-ġeneru, l-oġjettivi relatati mal-ġeneru, l-indikaturi u l-obbligu ta' rendikont permezz tar-rapportar, fil-biċċa l-kbira huma neqsin;

36. juri dispjaċir għall-fatt li l-Komunikazzjoni recenti dwar "Strateġija għall-Finanzjament tat-Tranzizzjoni lejn Ekonomija Sostenibbli" ⁽¹⁴⁾ ma tinkludix perspettiva tal-ġeneru, speċjalment meta wiehed iqis li l-inklużività hija wahda mill-erba' oqsma ewlenin identifikati fejn huma meħtieġa azzjonijiet addizzjonali biex is-sistema finanzjarja tappoġġja bis-siġħ it-tranzizzjoni tal-ekonomija lejn is-sostenibbiltà;

37. jistieden lill-Kummissjoni u lill-Kunsill jimpenjaw ruhhom għall-ibbaġitjar skont il-ġeneru, biex jiżguraw li jiġi applikat għall-baġit kollu tal-UE u li r-rakkomandazzjonijiet mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri jiġu implimentati bis-siġħ, inkluż fir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) attwali u l-implimentazzjoni tal-Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza;

38. jiġbed l-attenzjoni għall-Opinjoni tal-KtR "Unjoni ta' Ugwaljanza: L-Istrateġija dwar l-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri 2020-2025" ⁽¹⁵⁾, li talbet rabta aktar ċara bejn l-istrateġija u l-prijoritajiet u l-istrateġiji politiċi ewlenin tal-UE, b'mod partikolari t-tranzizzjonijiet lejn ekonomija newtrali għall-klima; jilqa' l-Opinjoni tal-KtR "Id-dimensjoni tal-ġeneru tal-fondi strutturali u ta' koeżjoni 2021-2027, b'enfasi fuq it-tnejn tal-programmi operattivi" ⁽¹⁶⁾, li tishaq fuq il-ħtieġa li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri titqies bħala kriterju trasversali għat-tfassil tal-programmi tal-politika ta' koeżjoni, għan li għandu jiġi segwit mill-programmi u fattur b'saħħtu li jgħin biex jintlahqu l-għanijiet ta' żvilupp sostenibbli u bbilanċjat tal-politika ta' koeżjoni;

Livell internazzjonali

39. jilqa' d-deċiżjoni tal-Grupp Intergovernattiv ta' Esperti dwar it-Tibdil fil-Klima (IPCC) li jadotta l-Politika dwar il-Ġeneru ⁽¹⁷⁾ u l-Pjan ta' Implimentazzjoni tiegħu biex jintegra l-ġeneru fil-hidma tiegħu;

40. jilqa' l-istabbiliment ta' agenda speċifika fi hdan il-process tal-UNFCCC – il-Programm ta' Hidma Msaħħaħ ta' Lima dwar il-Ġeneru u l-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Ġeneru (GAP) – biex jiġi indirizzat in-nuqqas ta' implimentazzjoni reattiva għall-ġeneru u sensitività għall-ġeneru tal-politiki dwar il-klima u jiġi żgurat li l-ilhna tan-nisa jiġu inklużi fid-diskussjoni globali u n-negożjati internazzjonali dwar it-tibdil fil-klima, u jilqa' b'mod speċifiku l-hatra ta' punti fokali nazzjonali dwar il-ġeneru u t-tibdil fil-klima (magħrufa bħala NGCCFPs) għal kull parti;

⁽¹²⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/660058/EPRS_BRI\(2020\)660058_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/660058/EPRS_BRI(2020)660058_EN.pdf) (mhux disponibbli bil-Malti).

⁽¹³⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_EN.pdf

⁽¹⁴⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0390&qid=1635262292392&from=MT>

⁽¹⁵⁾ CDR 2016/2020.

⁽¹⁶⁾ CDR 2503/2021.

⁽¹⁷⁾ https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2020/05/IPCC_Gender_Policy_and_Implementation_Plan.pdf

41. jinnota r-rikonoxximent fil-Konvenzjonijiet ta' Rio ⁽¹⁸⁾ tar-rabtiet importanti bejn kwistjonijiet relatati mal-ġeneru; jindika d-Dikjarazzjoni u l-Pjattaforma ta' Azzjoni ta' Beijing bhala l-aktar sors komprensiv ta' gwida u ispirazzjoni biex tinkiseb l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, fejn iż-Żona K ⁽¹⁹⁾ b'mod partikolari tenfasizza r-riskji akbar għan-nisa u l-bniet ta' ekosistemi fragli u d-degradazzjoni tal-istat tad-dinja naturali, aggravati mill-effetti tat-tibdil antropoġeniku fil-klima;
42. jitlob li jiġi żgurat li l-kontributi stabbiliti fil-livell nazzjonali (NDCs) u l-kontributi stabbiliti fil-livelli reġjonali u lokali se jqisu l-fatturi soċjali, u l-perspettiva tal-ġeneru;
43. jilqa' l-preambolu tal-Ftehim ta' Pariġi, li jitlob li tinkiseb l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u li tissahhaħ il-pożizzjoni tan-nisa biex jgħin li jiġi limitat it-tishin globali; ihaddan ir-rikonoxximent li sar fil-Ftehim ta' Pariġi dwar il-htieġa li jiġu adottati approċċi li jirrispondu għal kwistjonijiet tal-ġeneru fl-adattament (l-Artikolu 7(5)) u l-isforzi għat-tishih tal-kapaċitajiet (l-Artikolu 11(2)), iżda jesprimi dispaċir għan-nuqqas ta' azzjoni f'dan ir-rigward u għan-nuqqas ta' pjan ta' implimentazzjoni ulterjuri.

Brussell, is-27 ta' Jannar 2022.

Apostolos TZITZIKOSTAS

Il-President

tal-Kumitat Ewropew tar-Reġjuni

⁽¹⁸⁾ Jiġifieri l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Diversità Bijoloġika (KDB), il-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC), u l-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Glieda kontra d-Deżertifikazzjoni.

⁽¹⁹⁾ https://beijing20.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf